

Št. točk iz kolokvijev: _____

Št. točk na izpitu: _____

SKUPAJ: _____

PREIZKUŠNJA ZNANJA IZ TEMELJEV EKONOMIJE
MIKROEKONOMIJA
(marec 2002)

IME IN PRIIMEK: _____

Ustrezno obkroži: Izpit opravljam kot REDNI - IZREDNI študent.

V šolskem letu 2001/2002 SEM – NISEM opravljal-a kolokvijev.

Pri posameznem vprašanju je lahko pravih tudi več odgovorov. Na vprašanja odgovarjajte **kratko in jedrnato**. Veliko sreče!

1. Velika avtomobilska tovarna želi povečati svoj tržni delež na trgu osebnih avtomobilov. V ta namen so opravili obsežno raziskavo, v kateri so skušali na podlagi intervjujev potrošnikov ugotoviti njihove preference glede dizajna oziroma moči avtomobila. Ugotovili so, da večina potrošnikov daje prednost moči avtomobila pred dizajnom. Nariši ustrezne indifferenčne krivulje teh potrošnikov ter označi ravnotežje. (5)

R: Če merimo dizajn avtomobila na ordinatni osi, so indifferenčne krivulje strme. Ravnotežje dobiš tako, da vrreš premico cene in določiš dotikališče z najvišje ležečo indifferenčno krivuljo.

2. Ustrezno dopolni. (5)
Država uporablja pri reševanju problema naravnega monopola različne alternative:
- a) _____
 - b) _____
 - c) _____
 - č) _____
 - d) _____

Katera od alternativ je najboljša?

R: knjiga str.205

Temelji ekonomije 1

3. Z empirično analizo smo ugotovili, da lahko funkcijo koristnosti med dobrinama X in Y za povprečnega potrošnika opišemo z enačbo $U(X,Y)=X+8Y-X^2-XY-Y^2$. Za potrošnje teh dveh dobrin imamo v povprečju na voljo 1.900 SIT. Cena enote dobrine X je 200, cena enote dobrine Y pa 100 SIT.

a) Izračunaj mejno stopnjo nadomestljivosti dobrine X za dodatno enoto dobrine Y. (2)

Izračun:

$$R: MSS_{X/Y} = \frac{8 - X - 2Y}{1 - 2X - Y}$$

b) V ravnotežju bo potrošnik trošil ____ enot dobrine X in ____ enot dobrine Y. (3)

Izračun:

$$R: X=7, Y=5$$

4. Funkciji ponudbe in povpraševanja po kosilu v Ljubljani lahko opišemo z enačbama $D=20 - 2P$ in $S=P-1$. Ministrstvo za zdravstvo želi spodbuditi rednejše prehranjevanje Slovencev, zato sprejme odločbo o subvencioniranju kosil potrošnikom v višini 1 tolarja na vsako prodano kosilo.

a) Izračunaj ravnotežji pred in po uvedbi subvencije ter grafično ponazori spremembo na trgu kosil. (5)

Slika:

Izračun:

R: Pred uvedbo subvencije: $P=7, Q=6$

Po uvedbi subvencije: $P(S)=7.67$

b) Izračunaj velikost cenovne elastičnosti ponudbe pri ceni kosil $P=5$. (3)

Izračun:

$$R: E=1.25$$

5. Ustrezno dopolni. (5)

Če je krivulja ponudbe dela popolnoma neelastična funkcija mezde, je ekonomska renta enaka $__w*L*$ _____.

Odgovor utemelji z ustrežno sliko.

Slika:

R: Ponudba je popolnoma navpična, povpraševanje pa je padajoča funkcija.

Temelji ekonomije 1

6. Predstavi model participativnega podjetja in različne primere participacije, ki jih omogoča. (5)

R: Knjiga str.186, 187

7. Funkcija kratkoročnih mejnih stroškov popolnokonkurenčnega podjetja je $MC = 3Q^2 - 4Q + 8$. Pri katerih cenah bo podjetje kratkoročno pripravljeno proizvajati? Pomagaj si tudi z ustrežno sliko. (5)

Slika:

Izračun:

R: Podjetje bo proizvajalo pri cenah, ki so večje od 7.

8. Obkroži pravilni trditvi! (5)

Transformacijska krivulja ima konkavno obliko, ker:

- a) so potrebe ljudi neomejene;
- b) so oportunitetni stroški vzdolž transformacijske krivulje konstantni;
- c) se mejna stopnja transformacije vzdolž transformacijske krivulje spreminja;
- d) je vsaj ena od dobrin ekonomska dobrina;
- e) so proizvodni dejavniki različno produktivni v proizvodnji obeh dobrin.

R: C, E

9. Zaradi svetovne recesije se je premija za diverzificirano tveganje nakupa delnic podjetja A **povečala zmanjšala ni spremenila**. Ustrežno obkroži. (5)

R: ni spremenila

Temelji ekonomije 1

10. Produktijsko funkcijo podjetja lahko opišemo z enačbo $Q=2K+L$. Cena enote dela in kapitala je ena denarna enota.

- a) Nariši najmanj tri izokvante, če merimo količino uporabljenega kapitala na abscisni in dela na ordinatni osi. (3)

Slika:

R: Izokvante so linearne.

- b) Enačba krivulje razvoja je _____. Utemelji odgovor. (2)

Izračun:

R: abscisna os

11. Podjetji A in B sta edini lastnici pomembnega patenta. Tržno povpraševanje po proizvodih podjetja A prikazuje krivulja $Q_1=53-P_1$, povpraševanje po proizvodih podjetja B pa krivulja $Q_2=53-P_2$. Celotne stroške obeh podjetij lahko opišemo z enačbo $TC_i=5Q_i+10$, $i=1,2$. Izračunaj ravnotežje, če si podjetji konkurirata s ceno in nariši krivulji reagiranja. (5)

Slika:

Izračun:

R: $P(1)=P(2)=38.67$

12. Grafično prikaži zvezo med elastičnostjo povpraševanja in celotnim prihodkom podjetja. (5)

R: Knjiga str.105

Temelji ekonomije 1

13. Podjetje želi investirati v nakup novega stroja, katerega nabavna vrednost znaša 50.000 SIT. Ocenjujejo, da bo donos stroja konec prvega leta 30.000 SIT in konec drugega leta 30.000 SIT. Življenjska doba stroja je 2 leti.

a) Izračunaj notranjo stopnjo donosa stroja. (5)

Izračun:

R: ISD=13%

b) V katerem primeru se bodo v podjetju odločili za investicijo v nakup novega stroja? (2)

R: V primeru, ko ISD presega netvegano obrestno mero.

14. Grafično prikaži primer podjetja, ki posluje v monopolistični konkurenci v kratkem in dolgem obdobju. (5)

R: Knjiga str.217

15. Obkroži pravilno trditev. (5)

Monopolist, ki lahko cenovno diskriminira, prodaja na dveh trgih, ki sta med seboj fizično ločena in preprodaja ni mogoča. Cenovna elastičnost na prvem trgu je -1.5 , na drugem pa -1.1 .

- a) Monopolist bo na drugem trgu postavil višjo ceno kot na prvem.
- b) Monopolist bo na prvem trgu postavil višjo ceno kot na drugem.
- c) Ceni na prvem in drugem trgu bosta enaki.
- d) Nič od navedenega.

R: A